

Sprawozdanie

Wydziału krajowego w przedmiocie utworzenia stałego funduszu pożyczkowego dla powiatów, gmin i spółek wodnych na pokrycie datków konkurencyjnych do publicznych przedsiębiorstw melioracyjnych.

Wysoki Sejmie!

Uchwałą z dnia 17. stycznia 1888 ustanowił Wysoki Sejm fundusz pożyczkowy dla spółek wodnych w kwocie 700.000 zł. upoważniając Wydział krajowy do zaciągnięcia na ten cel pożyczki krajowej w tej samej wysokości przez emisję 4 $\frac{1}{2}$ % obligacji krajowych.

Pożyczka ta zrealizowana w r. 1889 na 38 $\frac{1}{2}$ letni okres umorzenia spłaconą została w r. 1894 zastępczo przez fundusz krajowy wraz z innymi pożyczkami krajowymi.

Z funduszu tego skorzystały wszystkie dotąd zawiązane spółki wodne a nadto szpital św. Łazarza w Krakowie na osuszenie gruntów w Tropiszowie, Wydział powiatowy w Tarnobrzegu na spłatę datku konkurencyjnego na obwałowanie Wisły i Sanu, wreszcie gmina Błudniki w powiecie stanisławowskim na lokalną regulację rzeki Łomnicy tak, iż obecny stan tego funduszu okazuje według zestawienia oddziału rachunkowego po koniec września 1897 zapas w kwocie 93.795 zł. 92 $\frac{1}{2}$ ct. po strąceniu zaś przyrzeczonej gminie Zadwórze, a jeszcze nie wypłaconej pożyczki 3.000 zł. pozostaje do dyspozycji 90.795 zł. 92 $\frac{1}{2}$ ct. W najbliższym wszakże czasie zapotrzebowanie spółek na spłatę datków konkurencyjnych przy robotach już sankcyonowanych i znajdujących się w toku wykonania wynosić będzie:

1) dla obwałowania prawego brzegu Wisły, między Podgórzem a Niepołomicami (ustawa z dnia 19. października 1892 Dz. ust. kraj. Nr. 77)	
30% 218.000 zł.	65.400 zł.
2) dla uzupełnienia regulacji Kisieliny (ust. z 22. września 1896 Dz. ust. kraj. Nr. 65) 30% 185.600 zł.	55.680 "
3) dla obwałowania lewego brzegu Dunajca (ust. z 2. września 1895 Dz. ust. kraj. Nr. 69) 30% 140.000 zł.	42.000 "
4) dla uzupełnienia regulacji Krzemienicy (ust. z d. 7. marca 1897 Dz. ust. kraj. Nr. 17) 30% 195.000 zł.	58 500 "

5) dla osuszenia bagien Łańcucko-Jarosławskich (ust. z 26. kwietnia 1893 Dz. ust. kraj. Nr. 28) 30% 86.250 zł.	25.875	zł.
6) dla regulacji Bugu (ust. z dnia 9. lipca 1894 Dz. ust. kraj. Nr. 69) 10% 594.000	59.400	"
7) dla osuszenia bagien Stojanowskich (ust. z dn. 3. września 1895 Dz. ust. kraj. Nr. 68) 30% 60.000 zł.	18.000	"
8) dla regulacji Przegnojówki (ust. z d. 16. października 1895 Dz. ust. kraj. Nr. 75) 30% 84.000 zł.	25.200	"
9) dla regulacji Złotej Lipy (ust. z dnia 10. maja 1893 (Dz. ust. kraj. Nr. 30) 30% 132.000 zł.	39.600	"
10) dla regulacji środkowej sekcji Gniłej Lipy (ust. z d. 19. marca 1897 Dz. ust. kraj. Nr. 20) 30% 346.000 zł.	103.800	"
	493.455	zł.

dla przedsiębiorstw przez Wysoki Sejm już uchwalonych, lecz jeszcze nie sakcyonowanych:

11) dla obwałowania lewego brzegu Wisły w pow. krak. 30% 435.480 zł.	130.644	zł.	
12) dla uzupełnienia regulacji Nowego Brnia 30% 319.500 zł.	95.850	"	
13) pow. mielecki dla uzupełnienia obwałowania Wisły i Wisłoki 20% 897.400 zł.	179.480	"	
	Suma	899.429	zł.

Straciwszy od tej ogólnej sumy zapotrzebowania pozostający jak zwyż fundusz do dyspozycji w kwocie 90.795 zł. okazuje się konieczna potrzeba dalszego kredytu w wysokości 808.634 zł.

Potrzeba w tak znacznej sumie nie może być zaspokojoną z powyższego funduszu pożyczkowego, gdyż spłacane przez spółki wodne raty anuitetowe użyte być muszą na umorzenie pożyczki przez kraj zaciągniętej, do której okresu umorzenia zastosowane są przeważnie także pożyczki spółkom wodnym udzielone.

Nadto fundusz pożyczkowy z r. 1889 wyczerpuje się stopniowo w miarę umarzania pożyczki i ginie całkiem z końcem r. 1927, a gdy zebranie nowego na ten cel funduszu, w sposób poniżej zaproponowany, wymaga dłuższego czasu, przeto ze względu tak na wykonane już jak i w przyszłości wykonać się mające publiczne przedsiębiorstwa melioracyjne zachodzi już dziś potrzeba obmyślenia w miejsce tego — innego funduszu, mogącego służyć na długi szereg lat, a więc funduszu stałego pomnażającego się przyrostem odsetek.

Potrzebie tej stanie się — zdaniem Wydziału krajowego zadość jeżeli Wysoki Sejm raczy przyjąć poniżej przedstawiony wniosek zmierzający do utworzenia stałego funduszu pożyczkowego o kapitale 500.000 zł. a to zapomocą corocznej dotacji w kwocie 50.000 zł. mającej wpływać do tego funduszu przez lat 10 poczynszy od r. 1897 a to na sposób funduszków pożyczkowych dla dróg powiatowych i gminnych i przemysłu krajowego.

Wprawdzie już w najbliższej przyszłości okazać się może potrzebną daleko większa suma, aniżeli roczna dotacja łącznie z możliwą sumą dyspozycyjną z dawnego funduszu wyniesie, z uwagi jednak na obciążenie funduszu krajowego Wydział krajowy nie może doradzać wyższej sumy na roczną dotację, żądanie zaś spółek w tym kierunku, ograniczać będzie musiał do zasobów funduszu.

Ten sposób utworzenia stałego funduszu na pożyczki melioracyjne uważał Wydział krajowy za najkorzystniejszy, gdyż kraj nie zostanie obciążony nowym długiem, a składając corocznie stosunkowo niewielką dotację, przyjdzie z biegiem lat w posiadanie znaczniejszego kapitału, który posłuży do wspierania przedsiębiorstw, dążących do podniesienia dobrobytu całych okolic i kraju.

Pożyczek udzielać będzie Wydział krajowy w sposób dotychczasowy najwyżej na lat 25—30, a stosownie do uchwały Wysokiego Sejmu z dnia 4 lutego 1895 na procent 3%.

Na podstawie tego stanu rzeczy Wydział krajowy uprasza :

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

I. „Sejm poleca Wydziałowi krajowemu utworzenia stałego funduszu pożyczkowego dla powiatów, gmin i spółek wodnych w kwocie 500.000 zł. i wstawianie corocznie do preliminarza funduszu krajowego kwoty 50.000 zł. począwszy od r. 1898 przez lat dziesięć t. j. do r. 1907 włącznie“.

II. Upoważnia się Wydział krajowy do udzielania z tego funduszu pożyczek powiatom, gminom i spółkom wodnym na spłatę datków konkurencyjnych publicznych przedsięwzięciw melioracyjnych na 3% z okresem amortyzacyjnym najdłużej na lat 30.

**Z Rady Wydziału krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi
wraz z W. Ks. Krakowskiem.**

Lwów, dnia 15. października 1897.

Marszałek krajowy:

S. Badeni w. r.

Sprawozdawca :

Edward Jędrzejowicz w. r.

Członek Wydziału krajowego.

